

BIENVENUE
WILLKOMMEN
BENVENUTI
WELCOME
BEM-VINDO
BIENVENIDA
MIRË SE VJEN
DOBRODOŠLI
HOŞGELDİNİZ
KU SOO DHOWOW
BUN VENIT
SZERENCSESEN ERKESZTEK
VÍTEJTE
أهلاً وسهلاً

НЕВШАТЕЛҢ

РЕСПУБЛІКА ТА КАНТОН НЕВШАТЕЛҢ
КОМУНИ НЕВШАТЕЛҢ

НЕВШАТЕЛҢ

УКРАЇНСЬКА | 2022

Ласкаво просимо до кантону НевшателҢ

Ласкаво просимо до кантону Невшателъ

BIENVENUE
WILLKOMMEN
BENVENUTI
WELCOME
BEM-VINDO
BIENVENIDA
MIRË SE VJEN
DOBRODOŠLI
HOŞGELDİNİZ
KU SOO DHOWOW
BUN VENIT
SZERENCSESEN ERKESZTEK
VÍTEJTE
أهلا وسهلا

НЕВШАТЕЉ

Зміст

СТОРІНКИ	
Ласкаво просимо до кантону Невшатель	1
Карта кантону Невшатель	2-3
Загальна інформація	4
■ Кантон Невшатель, це...	4
■ Якщо вам потрібна допомога	4
Контактна інформація	5-6
■ Служба мультикультурного об'єднання	5
■ Корисні сайти	5
■ Номери екстрених служб	6
■ Юридичні консультації	6
■ Інформація митної служби	6
Корисно знати	7-14
■ Вид на проживання	7
■ Виборчі права іноземців	7
■ Натуралізація	7
■ Медичне страхування	8
■ Оподаткування та податки	9
■ Водійські права	10
■ Школа	10
■ Дошкільні заклади та групи продовженого дня	11
■ Кар'єрний план	11
■ Пошук працевлаштування	11
■ Підтвердження професійної кваліфікації	12
■ Навчання та професійне навчання	12
■ Освіта для дорослих	13
■ Курси французької мови і знання Швейцарії й кантона Невшатель	14

Ласкаво просимо до кантону Невшатель

Ви переїхали з іншого регіону Швейцарії, з сусідньої країни або здалеку - ми раді вітати вас.

Кантон Невшатель, з його озером і гірськими долинами, чудовими пейзажами та природою, що дбайливо охороняється, пропонує вам проживання на високому рівні. Кантон має репутацію, що варта заздорості, завдяки галузевим технологіям високого рівня та професіоналізму робітників. У всьому світі продукція кантону Невшатель є синонімом якості.

Кантон Невшатель культивує дух відкритості та проводить міжкультурну політику, спрямовану на рівність, рівну гідність та добробут для всіх.

Різноманітність походження, релігій та культур є джерелом духовного збагачення для кантону та його населення.

Ми вітаємо вас у кантоні та пропонуємо вашій увазі інформацію та адреси, які можуть бути вам корисні.

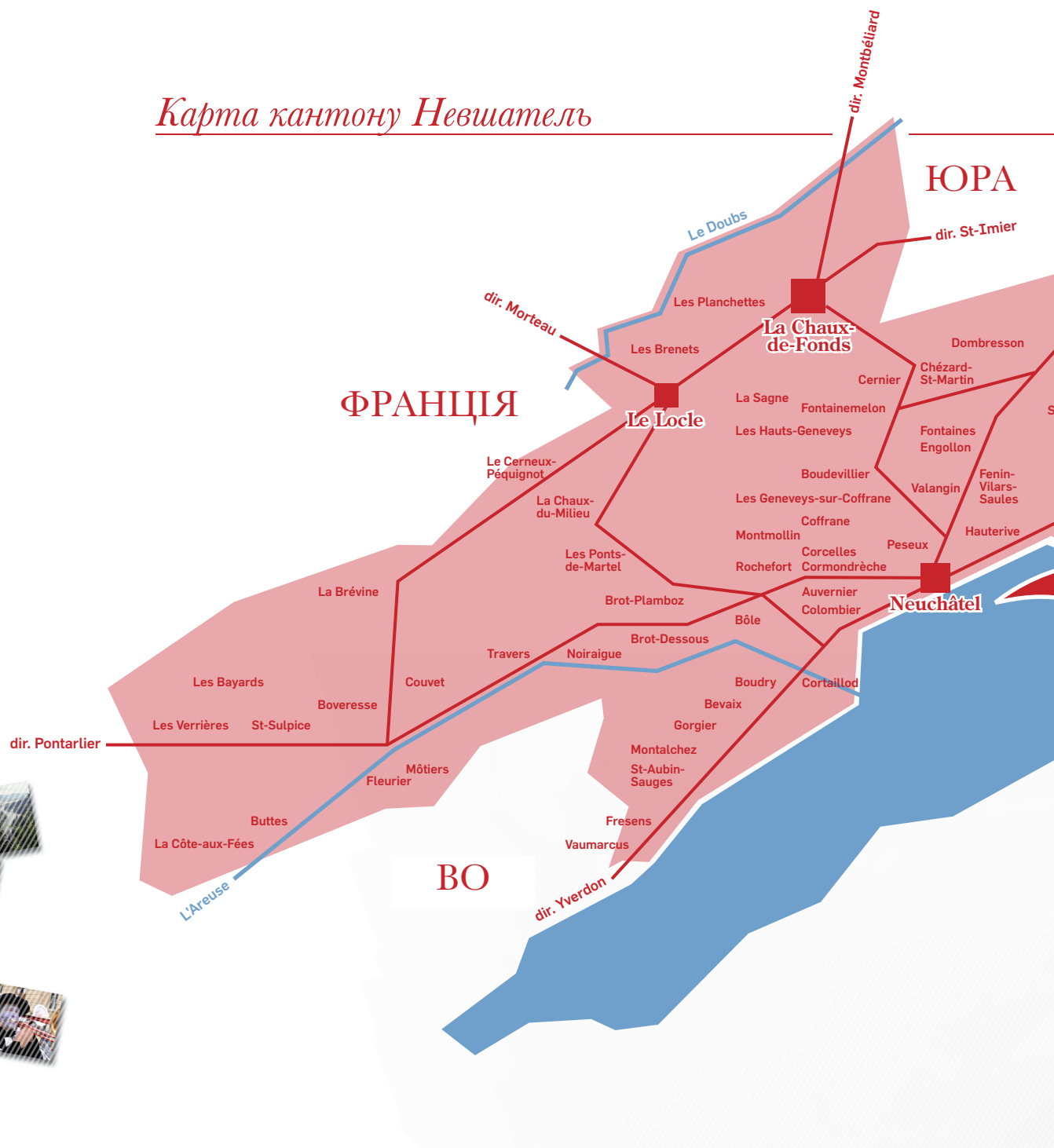
Сусіди сьогодні - ми сподіваємося стати друзями завтра.

Уряд Республіки та кантону Невшатель.

Спільнота інтеграції та мультикультурного об'єднання
(Communauté pour l'intégration et la cohésion multiculturelle - CICM)

Карта кантону Невшателъ

БЕРН

НІМЕЧЧИНА

АВСТРІЯ

ФРАНЦІЯ

Neuchâtel

BERNE

ІТАЛІЯ

Загальна інформація

КАНТОН

НЕВШАТЕЛЬ ЦЕ...

- Площа 803 km².
- Загальна чисельність населення становить близько 176 000 осіб, із них іноземців близько 45 000 осіб (~ 25%) з більш ніж 150 різних країн світу.
- Один із 26 кантонів та напівкантонів, що входять до складу Швейцарії. Франкомовний кантон.
- Насамперед це кантон із гостинними традиціями, на чию економічну, соціальну та культурну історію значною мірою вплинула послідовна імміграція.

ЯКЩО ВАМ ПОТРІБНА ДОПОМОГА ІНФОРМАЦІЯ

- Насамперед зверніться до **Служби контролю проживання вашої комуни** (Contrôle des habitants), бажано звернутися до комунальної адміністрації особисто.
- Також можна зв'язатися з регіональними соціальними службами (Guichets sociaux régionaux - GSR) з усіх питань, пов'язаних із соціальними послугами або ж до **Служби мультикультурного об'єднання** (Le service de la cohésion multiculturelle - COSM) для отримання поради та інформації, пов'язаних із перебуванням у Швейцарії.

Контактна інформація

ЕКСТРЕНІ

НОМЕРИ:

Поліція	117
Пожежна служба	118
Допомога на дорозі	140
Психологічна допомога	143
Швидка допомога	144
Допомога при інтоксикації	145

ЮРИДИЧНА

КОНСУЛЬТАЦІЯ

Рю де Боз-Ар (Rue des Beaux-Arts) 11, 1 поверх (середа з 16:00 до 19:00)
2000 Невшатель

www.oan.ch

Рю де л'Отель-де-Віль (Rue de l'Hôtel-de-Ville) 1, 1 поверх (четвер з 16:00 до 19:00)
2300 Ла-Шо-де-Фон

www.oan.ch

Адвокат на волонтерській основі надає усну юридичну консультацію та дає поради щодо подальших дій. Сума у вигляді 30 швейцарських франків потрібна для покриття адміністративних витрат. Прийом здійснюється за попереднім записом.

ІНФОРМАЦІЯ

МИТНОЇ СЛУЖБИ

Ця служба надає інформацію з усіх питань, що стосуються вільного пересування людей, товарів та послуг в Європі:

Інформація митної служби (Франція)
0811 20 44 44 (материк)
+33 1 72 40 78 50 (за межами материка)

www.douane.gouv.fr

Центр митних послуг (Швейцарія) +41 58 467 15 15

Корисна інформація

- Звичайна натуралізація — це процедура, якої повинні дотримуватися всі особи, зацікавлені у придбанні швейцарського громадянства та які відповідають законним умовам, а також особи, що перебувають у зареєстрованому партнерстві з громадянином Швейцарії. Щоб подати заяву на звичайну натуралізацію, ви повинні мати довгостроковий вид на проживання C, проживати з довгостроковим дозволом на проживання у Швейцарії в цілому десять років, включаючи три з п'яти років, що передують подачі заяви, і постійно проживати в кантоні Невшатель протягом двох років. Роки, проведені у Швейцарії у віці від 8 до 18 років, враховуються в подвійному розмірі, але в усіх випадках фактичне перебування в країні має тривати не менше шести років. У разі зареєстрованого партнерства ви повинні проживати в країні загалом п'ять років, включаючи рік, що передує подачі заяви, та три роки у зареєстрованому партнерстві. Крім того, не враховується термін перебування у статусі прохача притулку (дозвіл N) або студента. Враховується лише половина терміну перебування за дозволом на проживання F (тимчасовий допуск).

8

Закон також встановлює інші критерії та передбачає різні варіанти отримання громадянства. Адміністративна процедура натуралізації може тривати до двох років.

Детальна інформація:

- У комуні за місцем проживання
- У Службі прийому громадян – відділ натуралізації
Рю де Тіволі (Rue de Tivoli 22), 2000 Невшатель
- У Службі мультикультурного об'єднання (COSM)
Плас де ля Гар (Place de la Gare) 6, 2300 Ла-Шо-де-Фон

032 889 41 14

www.ne.ch/naturalisation

032 889 74 42

www.ne.ch/cosm

МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ

Відповідно до Федерального закону про медичне страхування (далі: LAMal) медичне страхування для покриття витрат на медичне обслуговування є обов'язковим для всіх осіб, які проживають у Швейцарії. Страхування є індивідуальною відповідальністю та має бути здійснено протягом трьох місяців після поселення на місце проживання. Якщо жодна страхова компанія не заявить про те, що ви придбали у неї страховку, то кантональне управління медичного страхування (L'office cantonal de l'assurance - maladie - OCAM) надішле вам лист із запитом, яку страхову компанію ви обрали. У разі відсутності відповіді кантональне управління медичного страхування автоматично припише вас до однієї з визнаних страхових компаній незалежно від її ставки страхового внеску.

Якщо терміни дотримані, то страхування набирає чинності з моменту реєстрації у службі контролю проживання вашої комуні. У випадку, якщо ви порушили терміни, то страхова набуде чинності з моменту її придбання. Після цього вам доведеться сплатити додатковий внесок. Винятки можливі лише в деяких конкретних випадках, зокрема, в рамках правил координації соціального забезпечення ЄС/ЄАВТ.

Корисна інформація

Страхові компанії зобов'язані прийняти вашу вимогу про придбання медичної страховки (LAMal) незалежно від вашого віку та/або стану здоров'я (без анкети про стан здоров'я). Виплати в межах обов'язкового страхування однакові для всіх страхових компаній. Перш ніж прийняти рішення про приєднання до страхової компанії, важливо порівняти страхові внески різних медичних страхових компаній, а також форми страхування (можлива франшиза, обмежений вибір постачальників послуг, страхування з бонусом) тощо. Залежно від обраної модальності страхові внески значно різняться.

Кантональне управління медичного страхування (OCAM)

Еспас де л'Ороп (Espace de l'Europe) 2
Абонентська скринька (case postal) 716
2002 Невшатель

032 889 66 30

www.ne.ch/ocam

ОПОДАТКУВАННЯ ТА ПОДАТКИ

Усі жителі кантону зобов'язані декларувати свої доходи та майно, придбане в Швейцарії та/або за кордоном. Особи з іноземним громадянством без постійного дозволу на проживання в Швейцарії (вид на проживання C), оподатковуються утримуваним податком. Слід зазначити, що особи, які відповідають цим критеріям, але одружені з громадянином Швейцарії або мають дозвіл на проживання C, не обкладаються утримуваним податком. Для отримання додаткової інформації ви можете відвідати вебсайт податкового департаменту (SCCO): www.ne.ch/scco.

Щоб зберегти здоровий ринок праці, забезпечити справедливе оподаткування та мати можливість допомогти особам у скрутному матеріальному становищі, кантон Невшатель посилив боротьбу з неофіційною роботою, ухиленням від сплати податків та корупцією, а також зловживанням соціальною допомогою (кампанія «Réglo»). Все це не тільки згубно впливає на суспільство, але може також мати драматичні наслідки для самих осіб, які обманюють державу:

- Судові та навіть кримінальні справи.
- Вразливість у захисті своїх прав та ризик виникнення заборгованості.
- Втрата посвідки на проживання для іноземців.
- Скорочення фінансових виплат під час виходу на пенсію та у разі нещасного випадку:

www.ne.ch/reglo

Інформація та поради:

З «декларованої роботи»: Відділ зв'язків та умов праці (Office des relations et des conditions de travail - SEMP), Рю дю Парк (rue du Parc) 117, 2300 Ла-Шо-де-Фон (La Chaux-de-Fonds), тел. 032 889 68 89.

Зі «сплачених податків»: Податковий відділ, Рю дю Доктор Кюйєрі (rue du Docteur Coullery) 5, 2300 Ла-Шо-де-Фон (La Chaux-de-Fonds), тел. 032 889 77 77.

Корисна інформація

ВОДІЙСЬКІ ПРАВА

Іноземні водійські права визнаються в Швейцарії й можуть використовуватися для приватних перевезень терміном не більше одного року. Після закінчення одного року для того, щоб продовжити водіння або для того, щоб здійснювати професійну водійську діяльність, ви повинні обміняти свої поточні водійські права на швейцарські в Кантональній автомобільній та навігаційній службі (**Service cantonal des automobiles et de la navigation - SCAN**).

З процедурою обміну можна ознайомитись за адресою: www.scan-ne.ch/permisetranger

Зверніть увагу, що процедура обміну може відрізнятися залежно від країни, в якій ви отримали права та наявних у вас категорій.

Кантональна автомобільна та навігаційна служба (SCAN)

www.scan-ne.ch

Сектор адмін. водіїв

Мальвіл'є

Шам-Корбе (Champs-Corbet) 1

2043 Будевіл'є (Boudevilliers)

ШКОЛА

Всі діти приймаються до обов'язкових загальноосвітніх шкіл кантону Невшатель.

Необхідну інформацію ви можете отримати у комунальній адміністрації за місцем вашого проживання. З чотирьох років розпочинається обов'язкове шкільне навчання, яке триває одинадцять років. Після закінчення навчання учень може продовжити навчання у загальноосвітній школі або вирушити на професійне навчання.

Під час обов'язкового шкільного навчання ваша дитина також може відвідувати курси мови та культури походження, які організовують відповідні консульства або іноземні спільноти.

Всю необхідну інформацію ви можете отримати за наступною адресою:

Служба обов'язкової освіти (Service de l'enseignement obligatoire)

Рю де л'Екюз (Rue de l'Écluse) 67

2001 Невшатель

032 889 69 20

www.ne.ch/seo

Корисна інформація

ДОШКІЛЬНІ УСТАНОВИ ТА ГРУПИ ПРОДОВЖЕНОГО ДНЯ

Щоб отримати місце у дошкільній установі (для дітей віком від 0 до 4 років), необхідно записатися в кантональний лист очікування AEF в **Управлінні спеціалізованими освітніми закладами та закладами по догляду за дітьми поза сім'єю** (Office des structures d'accueil extrafamilial et des institutions d'éducation spécialisée - OSAE). Запис необхідно продовжувати кожні 3 місяці з зазначенням контактних даних дитини. (Список доступний на сайті www.ne.ch/spaj:accueil-prescolaire-et-parascolaire/pour-les-parents/inscription).

Будь-які особисті зміни, що стосуються дошкільного догляду (дні, коли за дитиною необхідний нагляд, зміна адреси тощо) повинні бути відправлені в Управління.

Для того, щоб отримати місце у групі продовженого дня (для дітей віком від 4 років) необхідно зареєструватися безпосередньо в адміністрації установи продовженого дня або в комуні за місцем проживання.

Управління спеціалізованими освітніми закладами та закладами по догляду за дітьми поза сім'єю:
Фбґ дю Лак (Fbg du Lac) 23-25
2000 Невшатель

www.ne.ch/spaj

КАР'ЄРНИЙ ПЛАН

Центр кар'єрної, професійної та університетської орієнтації
(Le centre d'orientation professionnelle, universitaire et de carrière - OCOSP)
надає підтримку та консультує студентів, молодих людей та дорослих, які бажають побудувати кар'єру або змінити сферу діяльності.

032 889 20 20
www.ne.ch/ocosp

ПОШУК ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Регіональні служби зайнятості
(Les offices régionaux de placement - ORP – ProEmployees)
інформують та підтримують людей, які шукають роботу:

www.ne.ch/orp

Офіс у Невшателі
Офіс у Ла-Шо-де-Фон
Офіс у Флер'є

032 889 68 18
032 889 68 13
032 889 61 50

Корисна інформація

ПІДТВЕРДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

Офіційне визнання іноземних дипломів необхідне в багатьох професіях. У Швейцарії компетентні органи з визнання дипломів відрізняються залежно від професії.

Державний секретаріат з навчання, досліджень та інновацій
(Secrétariat d'Etat à la formation, à la recherche et à l'innovation - SERI)

058 462 28 26

Для визнання дипломів та професійних кваліфікацій
звертайтеся за адресою

www.sbf.admin.ch/qualification

Стаття 32 Федеральної постанови про професійне навчання дозволяє дорослим отримувати Федеральний сертифікат про можливість виконання професійної діяльності (Le certificat fédéral de capacité - CFC) без проходження стажування шляхом вільного складання випускних іспитів, можливо, після проходження підготовчих курсів або після підтвердження набутого досвіду (Validation des acquis de l'expérience - VAE).

Зацікавленим особам слід спочатку звернутися до Кантонального управління з питань шкільної та професійної орієнтації (L'office cantonal de l'orientation scolaire et professionnelle - OCOSP)

www.ne.ch/ocosp

ОСВІТА Й ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

Служба пост-обов'язкової освіти та професійної орієнтації

(Service des formations post-obligatoires et de l'orientation)

Еспасіте (Espace) 1

2300 Ла-Шо-де-Фон

032 889 69 40

www.ne.ch/sfpo

Міжрегіональний центр освіти гірського регіону кантону Невшатель

(Centre interrégional de formation des Montagnes neuchâtelaises - CIFOM)

Рю де ля Серр (Rue de la Serre) 62

2300 Ла-Шо-де-Фон

032 886 30 00

www.cifom.ch

Професійний центр прибережного регіону кантону Невшатель

(Centre professionnel du Littoral neuchâtelais - CPLN)

Рю де ля Малад'єр (Rue de la Maladière) 84

2000 Невшатель

032 717 40 00

www.cpln.ch

Корисна інформація

Професійний центр будівельних професій
(Centre professionnel des métiers du bâtiment - CPMB)
Ле Лонг Ре (Les Longues-Raies) 11
2013 Коломб'є

032 843 48 00
www.cpm.ch

Університет
Авеню дю Прем'є Марс (Av. du 1er-Mars) 26
2000 Невшатель

032 718 10 00
www.unine.ch

Стипендіальний офіс (Office des bourses)
Еспас дел'Ороп (Espace de l'Europe) 2
2000 Невшатель

032 889 69 02
www.ne.ch/bourses

ОСВІТА ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ

Служба зайнятості (Service de l'emploi)
Рю дю Парк (Rue du Parc) 119
2301 Ла-Шо-де-Фон

032 889 68 12
www.ne.ch/sem

Невшательський центр професійної інтеграції (CNIP)
Сіт Дюб'є (Site Dubied) 12
2108 Куве

032 889 69 25
www.cnip.ch

Народний університет Невшателя (Université populaire neuchâteloise)
Рю де ла Малад'єр (Rue de la Maladière) 84
2000 Невшатель
Рю де ля Серр (Rue de la Serre) 62
2300 Ла-Шо-де-Фон

www.cpln.ch/upn
032 725 50 40

032 886 31 10

Швейцарська організація взаємодопомоги робітників
(L'Oeuvre suisse d'entraide ouvrière - OSEO), Невшатель
Рю де ла Променад (Rue de la Promenade) 5
2105 Траверс

032 886 43 84
www.oseo-ne.ch

Асоціація читання та письма (Association Lire et Ecrire)
Рю дю Ду (Rue du Doubs) 103, 2300 Ла-Шо-де-Фон
Рю Луї-Фавр (Rue Louis-Favre) 1, 2000 Невшатель

032 914 10 81
www.lire-et-ecrire.ch

Корисна інформація

КУРСИ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ І ЗНАННЯ ШВЕЙЦАРІЇ Й КАНТОНА НЕВШАТЕЛЬ

Служба міжкультурного об'єднання (COSM) може надати вам інформацію та зорієнтувати в існуючих пропозиціях курсів французької мови, а також в інших корисних курсах (математика, інформаційні технології тощо).

Служба також пропонує курси для отримання знань про Швейцарію та кантон Невшатель, такі як «Програма інтеграції та цивільних знань» (PICC) або курс «Жити у Швейцарії та в Невшателі» («Vivre en Suisse et à Neuchâtel»), призначений для кандидатів на натуралізацію.

Для отримання детальної інформації:

Служба мультикультурного об'єднання (COSM)
Плас де ля Гар (Place de la Gare) 6
2300 Ла-Шо-де-Фон

032 889 74 42
www.ne.ch/cosm

 ne.ch

RÉPUBLIQUE ET CANTON DE NEUCHÂTEL

**СЛУЖБА МУЛЬТИКУЛЬТУРНОГО
ОБ'ЄДНАННЯ**
ПЛАС ДЕ ЛЯ ГАР (PLACE DE LA GARE) 6
2300 ЛА-ШО-ДЕ-ФОН
T +41 (0)32 889 74 42
F +41 (0)32 722 04 04

www.ne.ch/migrationsetintegration